

TRANKEBAR



Fra starten af elefantparaden ad Kongensgade til Paradepladsen ved fejringen af foreningens 10-års fødselsdag i februar. (K. Helles)

Indholdsfortegnelse

Forsiden. "Fra starten af elefantparaden"	1
Medlemsbladet og indhold.....	2
Trankebar Kulturcenter.....	3
Foreningsoplysninger og mødereferater	4-8
Foreningen Trankebar	
Foreningen Trankebars hjemmesideadresse	
Foreningen Trankebars bestyrelse	
Foreningen Flora Cottage	
Foreningen SMK	
Aktuelt fra foreningen.....	5
Bestyrelsesmøde 25.09.11	
Bestyrelsesmøde 15.04.12	
Generalforsamling 28.04.12	
Bestyrelsesmøde / konstituering 28.04.12	
Nyt fra Flora Cottage	8
Siden sidst: Om foreningens jubilæum i Trankebar og i Danmark	9-13
Billedreportage: Paradepladsen under forvandling	14
Poul Petersen: "Det startede med Fort Dansborg"	
Om foreningens første 10 år. Første del	15-19
K. E. Møhls beskrivelse af ankomsten til Trankebar 1829.....	19-23
Serviceoplysninger.....	23
Bagsiden. Guvernørboligen før og nu	24

Medlemsblad for Foreningen Trankebar

Ansvarshavende redaktør: Foreningens formand Karin Knudsen

Redaktør: Bestyrelsesmedlem Jørgen Lundsager

Oplag: 350

Trykkeri: MV-Tryk a/s, Middelfart

Medlemsbladet udkommer normalt 2 gange årligt, medio og ultimo året.

Trankebar Kulturcenter

Tanker af Poul Petersen

Trankebar Maritime Museum har de sidste par år boet i et par beskedne stråhytter i Dronningensgade.

Min drøm er, at vi fremover kan have et dansk/indisk mødested, som beskrevet i vores forenings formål, at vi ikke blot har et museum, men et kulturcenter med maritimt museum, historisk bibliotek og tilknyttet undervisning og en ramme for flere kulturelle aktiviteter mellem vores to lande.

Et kulturcenter vil kunne danne rammen for vores fælles indisk/danske samarbejde. Det samarbejde, der startede, da det første danske skib i år 1620 ankrede op på Coromandelkysten ud for den lille fiskerflække Tarangambadi, som danskerne omdøbte til navnet Trankebar, og hvor vi havde en handelsstation i 225 år fra 1620 - 1645.

Jeg drømmer om, at byens befolkning vil føle, at vores kulturcenter også er deres. Det skulle gerne være stedet, hvor der kan afholdes kurser, holdes foredrag og filmaftener - kort sagt det sted, hvor vores fælles historie kan føres videre til gavn for både Danmark og Indien.

For nogle måneder siden afbrød Bestseller samarbejdet med Intach efter færdiggørelsen af Guvernørboligen.

De fleste af de projekter, der blev startet efter Tsunamien i 2004, er blevet færdiggjorte.



Van Theilingens hus februar 2011 kort før TMM flyttede til Dronningensgade (K. Helles)

En del huse, hvor Intach tidligere havde deres aktiviteter i blandt andet Guldsmedegade, er blevet ledige.

Van Theilingens hus i Kongensgade, den tidligere danske lægebolig, hvor vores maritime museum havde sin første spæde start, er ved at blive renoveret.

Jeg har netop været til møde med Bestsellerfondens bestyrelse.

Her udtrykte man et stort ønske om et meget tættere samarbejde med Foreningen Trankebar i årene fremover til gavn og glæde for Trankebars befolkning og til styrkelse af det dansk/indiske samarbejde, der blev startet for snart mange år siden. Et sådant tættere samarbejde kan vi kun hilse meget velkommen. Det åbner bl. a. mulighed for, at vi kan få en eller anden brugsret til nogle af de gamle bygninger til vores forenings aktiviteter.

Samtidig er vi begge parter meget beviste om, hvor stor vigtighed det har at have lokalbefolkningen med i det, vi foretager os i byen Trankebar.

Vi har netop modtaget vores fjerde donation fra Dronning Margrethe og Prins Henriks Fond.

25.000 kroner til oprettelse af et håndbibliotek i vores nye kulturcenter i Trankebar.



Bestsellers huse i Guldsmedegade februar 2012 (K. Helles)

Foreningen Trankebar

Foreningens formål:

Foreningen er en dansk forening, der har som formål at understøtte Trankebar og relationen mellem Trankebar og Danmark

Foreningens hjemmesideadresse:

www.trankebar.net

Foreningens bestyrelse:

Formand:	Karin Knudsen, kvknudsen@mail.dk
Næstformand:	Poul Petersen, poul@vestfynsefterskole.dk
Kasserer:	Georg Petersen, georgborg@fifs.dk
Sekretær:	Frank Skovgaard@Solveig.oest@mail.tele.dk
Medlem:	Jan Skaarup, selleriisgaard@gmail.com
Medlem:	Helge Krüger, hk@toender-gym.dk
Redaktør:	Knud Helles, knudhelles@troensemail.dk



*Bagest fra venstre: Poul Petersen, Helge Krüger, Jan Skaarup.
Forrest fra venstre: Frank Skovgaard, Karin Knudsen, Georg Petersen,
Knud Helles (H. Jahnsen)*

Foreningens hus Flora Cottage

En del af foreningens medlemmer har andele i det restaurerede hus "Flora Cottage" i Dronningensgade i Trankebar og er dermed også medlemmer af Foreningen Flora Cottage.

Formand:	Jan Skaarup, selleriisgarrr@gmail.dk
Kasserer:	Helge Krüger, hk@toender-gym.dk

Foreningen SMK

SMK er en selvstændig støtteforening for den indiske efterskole i Kappalur.

Foreningen Trankebar samarbejder med SMK

Formand: Henning Olsen, Over Kærbyvej 87, 5000 Kerteminde – tlf. 65323963

Hjemmeside: www.smk-indien91.dk

Aktuelt fra Foreningen Trankebar

Bestyrelsesmøde den 15. april 2012 hos Jan Skaarup ved Skibby

Referent Frank Skovgaard

Tilstede: Poul P, Knud H, Helge K, Jan S, Georg P, Karin K og Frank S. Endvidere deltog suppl. Henrik J.

Dagsorden:

- 1) Generalforsamling 2012.
- 2) Ny suppleant til bestyrelsen.
- 3) Bladet.
- 4) Fonde, ansøgninger – svar.
- 5) Regnskab.
- 6) Nyt fra Trankebar.
- 7) Foreningens hjemmeside
- 8) Kirkebog. Raman.
- 9) Noget vi kan gøre bedre.
- 10) Evt.

- Ad 1. - Karin skal kontakte Stig H. om posten som dirigent på generalforsamlingen.
- Medalje. Karin giver en kort begrundelse for valget af Troels H. Poulsen og Henrik fortæller om tilblivelsen af medaljen. Henrik forfatter en indstiksseddel til medaljen, ”bare 3 linjer”.
 - Forslag til kontingent forhøjelse. Fremtidigt kr. 175,00 årligt. Kr. 700,00 for 5 år. For de medlemmer der har betalt 5års kontingent gælder forhøjelse ved ny periode.
 - Medlemmerne af bestyrelsen præsenterer sig ved generalforsamlingen.
 - Ved valg til bestyrelse og suppleant skal

personforslag afleveres skriftligt af hensyn til anonymitet og afstemning foregår også skriftlig. Georg vil på generalforsamlingen forklare de tilstedeværende medlemmer nærmere om procedure for valg.

Ad 2. Se under valghandling i punkt 1.

Ad 3. Bladet vil/skal udkomme 2 gange årligt. I maj/juni og i januar. Knud vil over sommeren arbejde med Danskertiden i Trankebar 1620-1845. Projektet vil blive til et nyt historisk tillæg til bladet evt. i jan. 2013.

Ad 4. De fonde Poul har søgt hos, har enten ikke svaret eller også har de afvist os. Så ingen penge.

Ad 5. Georg fremlagde regnskab. Det er som forventet, vi har brugt en del penge på jubilæet i Trankebar. Mht. medaljen holder vi fast i beslutningen om at få fremstillet 25 stk. ud over de 2 vi allerede råder over. Hvis der så er stor efterspørgsel må vi genbestille.

Ad 6. Karin berettede om tiltag og hverdag i Trankebar. Her skal nævnes at TMM har fået nyt trappeparti ved hoveddøren. Museet har haft 25 000 besøgende siden starten. Vi har en fantast af en kustode – god formidler og fortæller, høflig og pligtopyldende. Sankar har fået 10.000 Rps til evt. indkøb.

Der har været flere store indvielser i byen. Guvernørholdig, ny park og en flad sten hvori byen er hugget i relief. Driften af Guvernør-boligen bliver et rent indisk anliggende via turistministeriet. Landporten skal sættes i stand, lokalt anliggende. Der er lavet en ny vej bag om Landporten – det giver selvfølgelig trafikproblemer, så der er stiftet en ”ny” Trankebar Forening orienteret om trafik i byen. Karin har *fået* en kopi af de segl som brugtes i koloniens handelstid. Zion kirkens indvendige træværk er ved at blive restaureret. Poul skal til møde med Bestseller om von Theiliges bolig.

Ad 7. Foreningens hjemmeside er godt besøgt. Henrik kunne godt tænke sig Ramans histo-

rie om Søby blev lagt ind på hjemmesiden. Det sørger Karin for.

Ad 8. Raman har søgt om kr. 500,00 til hjælp til tryk af kirkebogen. De blev bevilliget.

Ad 9. Vi bestræber os på at gøre det bedste hver gang.

Ad 10. Poul har talt med Gert Normann, som evt. vil komme til Trankebar med sit dykkerhold enten i april eller september 2012. - Knud påtænker en bog om forbindelsen til Nicobarerne og evt. også en om perioden i Serampoor.

Generalforsamling den 28. april 2012 på Vestfyns Efterskole

Referent Frank Skovgaard

Dagsorden:

1. Valg af dirigent og referent
2. Formandens beretning
3. Fremlæggelse af regnskab
4. Fastsættelse af kontingent
5. Indkomne forslag
6. Valg af bestyrelsen
7. Valg af 2 suppleanter
8. Valg af revisor og revisorsuppleant
9. Evt.

Ad. 1. Som dirigent valgtes Stig H. og som referent Frank S.

Ad. 2. Karin berettede om vores bestyrelsesmøder hos de forskellige bestyrelsesmedlemmer fra Tønder til Egernsund, fra Tåsinge til Østby Mark, så vi kommer lidt rundt. Hvad har de forskellige bestyrelsesmedlemmer

så gang i? Poul P. forsøger at skaffe penge gennem fonde – Knud H. arbejder med bladet og små skrifter om historie – Georg P. sørger for vores økonomi – Jan S. har Flora – Frank S. skriver referater af vores ikke altid lige strukturerede møder – Helge K., som kom til i løbet af året fordi at Jørgen L. har trukket sig, skal nok få noget at beskæftige sig med – Henrik J., som er suppleant er med til møderne, også han har haft travlt, mere herom senere. Selv prøver Karin at holde liv i hjemmesiden og får gennem den en del henvendelser. Hjemmesiden har haft mere end 102.000 søgninger på det år den har eksisteret. Et par stykker fra bestyrelsen har været på besøg hos ØK i København. Vi fik lovning på 250.000,- kr til TMM-bygningen, på betingelse af, at vi kunne finde en anden fond eller sponsor der ville yde det samme. Dette har ikke været muligt. Poul og Karin har været ude og holde fore-

drag om Trankebar. Karin har bl.a. været i Flensborg.

Ude i Trankebar startede vi d. 22/2 2010 TMM. Som I ved er vi flyttet fra von Theilings hus til nogle palmehytter, der er lagt nye blade på taget efter en storm. Museet kører rigtig godt med over 20.000 besøgende. Vi tager ikke entre men vi sælger lidt materiale og har fået ca. 10.000 Rps i donationer. Så er vi bare så heldige med vores kustode, han er altid på museet, er hjælpsom og en rigtig god fortæller. Karin og Viggo har sponsoreret nogle høreapparater, så nu kan han rigtig gøre sig.

Knud og Poul har udarbejdet et lille skrift om foreningen som også er udkommet i Trankebar. Det er skrevet på engelsk, tamilsk og dansk.

Tilgangen til kirkegården i Zionskirken holder som aftalt. Der er kodelås på porten og koden er tilgængelig i Flora.

Nygadens kirkegård bliver vi nødt til at holde ellers vil den vokse til. I år er der blevet ordnet 3 gravsteder.

Vi har prøvet at starte en Trankebar Højskole med hjælp fra Vagn Olsen. Vi har nok været for sent ude, det er i hvert fald ikke lykkedes at få nok tilmeldinger.

Knud og Poul var til indvielse af Guvernørboligen.

Sankar og Merinal er stadig os en stor hjælp i Trankebar.

Bestseller har lagt mange ressourcer og penge i byen. Også den indiske regering gør sig, så det tilsammen skal udvikle byen.

I 2012 fejrede vi 10 års jubilæet i Trankebar. Musik, optog gennem byen, elefant og optræden på en scene stillet op på Paradepladsen, byen var fuld af liv den dag. I anledningen af 10 års jubilæet fik Henrik en opgave: Vi skal have en medalje som vi kan dele ud til en person, som har gjort noget godt for Trankebar. Efter flere besøg hos den kongelige mønt om motiver og materialer har vi fået et sæt medaljer. En af de personer som har fået den tildelt er Sultan i Trankebar og den anden vil blive Troels H. P. ved denne generalforsamling. Til sidst og ikke mindst en stor tak til alle som støtter foreningen med et medlemskab, tak til bestyrelsen og tak for de pengegaver foreningen har modtaget.

Ad. 3. Georg P. fremlagde regnskab, dette blev godkendt.

Ad. 4. Kontingent hæves til 175,- kr. pr. år.

Ad. 5. Der er ikke indkommet nogen forslag.

Ad. 6. På valg: Karin K., Poul P., Georg P. og Jan S. alle fik genvalg.

Ad. 7. Valg til 1. suppleant Henrik J., 2. suppleant Gustav A.

Ad. 8. Lene blev genvalgt til revisor og Niels som suppleant.

Ad. 9. Ualmindelig meget løs snak som referenten ikke fik helt fat i

Bestyrelsesmøde / konstituering på Vestfyns Efterskole den 28. april 2012

Referent Frank Skovgaard

Tilstede: Georg Pedersen, Karin Knudsen, Poul Pedersen, Knud Helles, Helge Krüger, Jan Skårup og Frank Skovgaard. Endvidere 1. suppleant Henrik Jahnsen.
Fraværende: Gustav Anneberg 2. suppleant.

Bestyrelsen nedsatte sig som:

Formand: Karin Knudsen

Næstformand: Poul Pedersen

Økonomi: Georg Pedersen
Flora: Jan Skårup
Blad: Knud Helles
Sekretær: Frank Skovgaard.

Næste møde i bestyrelsen afholdes i september hos Frank Skovgaard. Dato følger. Kørevejledning kommer senere.

Nyt fra Flora Cottage

Huset i Dronningensgade har det rigtig godt. Muren ud mod haven er blevet kalket og der er blevet ryddet op i haven – I Indien falder der blade af træerne hele året.

Vi har fået bygget en tagterrasse oven på badeafdelingen. Den var klar til februar. Så alle der deltog i foreningens fødselsdag kunne nyde den. Nu arbejder vi med at etablere en form for nødstrømsanlæg, da mængden af unannounced powercuts bliver stadig hyppigere. Der er

flere løsningsmuligheder, men ingen virker helt optimale. Det bedste ville være et solcelleanlæg, men de er pt. ikke tilgængelige i Indien til vores format.

Jan Skaarup

PS. I skulle prøve at bo i huset i juli måned, det er som den danske sommer, som den var engang!



Fra den ny tagterrasse (K. Helles)

Siden sidst

Bestyrelsesmøde/temamøde den 27.05.11 hos Poul P. om foreningens formål og projekter

Af Poul Petersen

Guvernørboligen

Så lykkedes det endelig. Den flotte guvernør-bolig over for Fort Dansborg er blevet renoveret.

Efter mange års ihærdigt arbejde fra vores forening blev det Bestsellerfonden, vores samarbejdspartner siden Tsunamien, der reddede den gamle bygning fra forfald.

Bygningen blev fejret fra dansk side i november 2011. Et prægtigt program var stillet på benene. Over 2 dage blev bygningen fejret sammen med den nyanlagte tropiske have og den store granitsten, der viser byen Trankebar, nedlagt i sandet ud mod den Bengalske Havbugt.

Byens mange skoler var inviteret til at deltage i festlighederne med sportsstævner på Paradepladsen, med sang og musik samt opstillede boder, så de mange besøgende kunne få sig en forfriskning.

Virkelig en folkefest, der mundede ud i et kæmpe aftenprogram i Guvernørboligen. Fra dansk side deltog Ambassadør Svane fra



Fra indvielsen af den tropiske have (P. Petersen)



Optræden ved indvielsen af den tropiske have (P. Petersen)

vores ambassade i New Delhi. På bedste folkelig vis indviede Svane både Guvernørboligen, den tropiske have og granitstenen.

Torkil Dantzer fra Bestsellerfonden uddelte priser til de deltagende skolebørn, og der blev sunget og danset. Paradepladsen nærmest sydede af aktivitet, et herligt skue.

Vi havde håbet på et dansk statsbesøg i forbindelse med fejringen, men Svane kunne fortælle os, at det for tiden anstrengte forhold mellem Danmark og Indien grundet Holck-sagen ikke gjorde det muligt. Så hverken vores Dronning eller danske ministre deltog i fejringen.



Ambassadør Svane indvier Trankebarstenen (K. Helles)



Granitstenen med plan af Trankebar (K. Helles)

Det allervigtigste var trods alt, at byens befolkning var aktive deltagere.

Den nyrestaurede Paradeplads med brolagt fortov rundt om pladsen er blevet et udflugtsmål, og familier med børn går nu aftentur under de flotte gadelamper, der omkranser pladsen.

En del af de mange besøgende lagde vejen forbi vores lille Maritime museum i Dronnin-



Tamil Nadus minister for turisme på tribunen ved den indiske indvielse af guvernørboligen. I baggrunden et stort billede af chief minister Jalayalitha (K. Helles)



Fra Paradepladsen med tribunen foran den nyrestaurede guvernørbolig (K. Helles)

gensgade, og vores besøgstal er nu 2 år efter åbningen oppe på 25.000 - mest indere, men også flere og flere udenlandske gæster.

Et par dage før fejringen af Guvernørboligen blev vores lille hæfte om kompagniernes historie omtalt i flere indiske aviser, og de inviterede gæster fik overrakt et eksemplar.

I februar 2012 blev Guvernørboligen fejret af inderne og hermed åbnet officielt for offentligheden. Det skete igen med festligheder på Paradepladsen.

En kæmpe scene blev opstillet, og de efterfølgende timer gik med taler af de mange officials, blandt andet turistministeren, der kunne fortælle, at hendes regering havde udnævnt Trankebar til et af de store turistmål i Tamil Nadu og afsat et stort beløb til både renovering af Fort Dansborg, Landporten, bibliotek og en hel masse andet... En masse løfter, der fik de mange lokale til at juble af glæde over den 45 minutters lange tale.

Og så kommer det store spørgsmål. Hvad skal Guvernørboligen bruges til i fremtiden, og hvem skal stå for driften?

Bestsellerfonden har lovet at finansiere driften de første 5 år. Efter planen skulle huset være åbent for besøgende, der skulle indrettes



Den festligt udsmykkede elefant med sin på Kongensgade (K. Helles)

en lille cafe på førstesalen. Byens bibliotek skulle flyttes ind i huset og alt skulle ske i et samarbejde mellem repræsentanter fra Nationalmuseet i København, Bestsellerfonden og Turistministeriet, der ejer bygningen.

Samtidig havde vi fra vores forenings side udtrykt ønske om at få en plads i den management trust som efter planen skulle oprettes til at stå for driften.

Nu ser det imidlertid ud til, at Turistministeriet, der ejer Guvernørboligen vil bestemme, hvad huset skal bruges til og det er de jo i deres fulde ret til, da ejendommen tilhører Government of Tamil Nadu. Det med en fælles dansk/indisk styring af huset og de fremtidige aktiviteter, var nok lidt af en drøm fra dansk side. Der sker højst sandsynligt det samme



Optræden på jubilæumstribunen (K. Helles)



Sebastian fra St. Joseph Trust oversætter Pouls tale ved overrækkelsen af hædersdiplomet med billede af medaljen til Sultan. (K. Helles)

som skete, da vi renoverede Fort Dansborg og troede, at vi fremover kunne få indflydelse på driften af museet. Inderne sagde tak og tog over på bedste indiske vis, da en museumslovgivning fra 50erne lagde hindringer i vejen for nogen som helst nytænkning og samarbejde med udlændinge. Desværre, men vi må jo bøje os for virkeligheden, og det er trods alt ikke



Sultan med hædersdiplomet (K. Helles)

vores land - vi skal hele tiden huske på, at vi er gæster.

Foreningen Trankebars 10 års jubilæum

Med pomp og pragt fik vi fejret vores forenings 10 års fødselsdag i Trankebar. Dagen startede med en lejet tempelelefant, der med trommeslagende drenge bevægede sig ned ad Kongensgade. Skolebørn fra de lokale skoler var opstillet på hver sin side af gaden – et mageløst skue. Da processionen nåede Paradepladsen, tog gæsterne, både de lokale og tilreisende, plads foran en scene, vi havde fået opstillet ud for Governor's Bungalow og aftenprogrammet kunne begynde. Til sen aften optrådte de lokale skolebørn med dans, sang og musik – Her havde vi virkelig fat i de lokale.

Vi uddelte på bedste indisk vis priser til børnene, dels for deres optræden, og dels til vinderne af en tegnekonkurrence, vi dagen forinden havde iværksat blandt byens skoler.

Æresgæsten var Mr. Sultan, vores gode ven fra Danish Shop. Sultan er den person, der gennem årene har været mest ivrig til at fortælle os, hvad vi burde gøre for at få udvikling i Trankebar. Det var for eksempel Sultan, der bad os lave den store kystsikring. Sultans næste store projekt er at få genetableret den gamle jernbane til Trankebar. Vi havde besluttet at hædre Sultan, som en af de personer, der har gjort mest for Trankebar og give ham en medalje.



Karin Knudsen overrækker medaljen til Troels Holch Povlsen (P. Petersen)

Trankebarmedaljen

Da vi i efteråret planlagde vores jubilæum foreslog Henrik Jahnsen fra vores bestyrelse, at vi skulle lade Den Kongelige Mønt fremstille en medalje, som kunne uddeles til de personer, der havde gjort mest for udviklingen i Trankebar. Henrik pegede på Bestsellers ejer Troels Holch Povlsen. Siden Tsunamien har vi haft et godt samarbejde med Bestsellerfonden. Så det blev Sultan i Trankebar og Troels i Danmark.

Vi inviterede Troels til vores generalforsamling i april på Vestfyns Efterskole, og Troels havde fået til opgave at fortælle hvorfor han og Bestseller havde engageret sig i udviklingen af Trankebar. Det spændende foredrag blev afsluttet med, at vores Formand Karin Knudsen overrakte Troels vores nye medalje i sterling sølv og med indgraveret navn.

Sådan ser medaljen ud



Medaljens ~~aves~~ (forside):
Fort Dansborg med Ove Gedde t.v. i baggrunden og foreningens navn forneden.

Det bestyrelsens hensigt, at medaljen også fremover skal uddeles som hædersbevisning til personer, der har gjort en særlig indsats for Trankebar eller for relationen mellem Danmark og Trankebar, som det det er foreningens formål at arbejde for.

Hædersmedaljen har modtagerens navn præget på kanten og er dermed et unikum, som alene uddeles til de personer, som foreningen vil hædre.

Men bestyrelsen har samtidigt ladet et mindre



Medaljens revers (bagside):
Grundrids af Fort Dansborg med årstal for erhvervelse og salg af Trankebar langs siderne.

parti fremstille henblik på salg til interesserede for en pris, der er lidt højere end fremstillingsprisen i det håb, at vi ad denne vej kan skaffe indtægter til vort arbejde. Denne medalje er identisk med hædersmedaljen bortset fra det indgraverede navn og den hæder, der medfølger. Medaljen, som er fremstillet på Den Kgl. Mønt i sølv (lødighed 925 S), har en diameter på 39 mm og en tykkelse på ca. 3 mm. Den kan erhverves for kr. 700,- ved henvendelse til formanden. Skriv til::

Formanden@Foreningen-trankebar.dk

Paradepladsens forvandling



Paradepladsen set mod sydøst o. 2008



Paradepladsen set mod sydøst november 2011 (K. Helles)



Paradepladsen set mod vest november 2011 (K. Helles)



Udsigt over Paradepladsen mod nordøst med københavnerlamper og træer (K. Helles)

Det startede med Fort Dansborg

En beretning om Foreningen Trankebars historie 2002 – af Poul Petersen

Fortællingen om, hvordan en skør ide kunne ændre udviklingen i den tidligere danske koloni Trankebar på Coromandelkysten i Sydindien.

Den skøre ide

Ideen opstod efter flere besøg i Trankebar i forbindelse med et skoleprojekt i Tamil Nadu.

Jeg ringede straks til Viggo: ”Hej Viggo. Jeg har fået en skør ide. Skal vi kalke Fort Dansborg?”

Der blev tavst i telefonen... Joe, det kan vi da godt, svarede Viggo på sin eftertænksomme fynske vis.

Jeg havde kendt Viggo i mange år som forstanderkollega og god ven.

Næste skridt var Bent Christensen, murermesteren i Vissenbjerg, der i de seneste par år havde rejst sammen med os, når vi tog til Indien. Jeg stillede Bent det samme spørgsmål. Igen blev der stilhed i den anden ende af røret. Bent var allerede ved at regne ud, hvad en gang kalk ville koste, hvis man købte det her i Danmark. Som lille murermester er man vant til at tage hurtige beslutninger. Så der gik kun et øjeblik, før også han sagde ja.

Hvad ville danskerne sige?

Næste skridt var at overbevise danskerne om, at det var en god ide at tage til Indien og kalke en gammel dansk borg, et stykke kulturarv bygget i 1620 af Admiral Ove Gjedde - en ung mand på kun 23 år -, som var udsendt af Kong Christian den Fjerde. Jeg blev helt svedt ved tanken.

Hvad ville danskerne ikke sige til, at vi, efterskoleforstander Viggo Knudsen og hans kone Karin fra Humble på Langeland, en lille murermester fra Vissenbjerg og jeg Poul Petersen, forstander på Danmarks mindste efterskole i Tommerup på Fyn, ville tage ned og give et stykke dansk kulturarv en spand kalk.

Jeg kunne lige se overskrifterne i Ekstrabladet:

”Efterskoleelever ødelægger gammelt dansk fort i Trankebar”... inderne er rasende”. Den ville kunne fylde avisernes forsider i et par uger og herefter dø ud, og så ville vores projekt også dø. Sagen skulle gribes rigtigt an. Det var vigtigt at overbevise danskerne om, at det her det var en god ide. Det var ikke kun et spørgsmål om at få kalket borgen. Det drejede sig om at få markeret, at vi ønskede at ændre udviklingen i vores gamle danske koloni, der stort set havde sovet tornerosesøvn, siden danskerne forlod den i 1845, og solgte den til Briterne.

Vi var nødt til at få nogen, der var noget ved musikken, til at anbefale sagen. Jeg skrev til Brian Mikkelsen, der lige var blevet udnævnt til kulturminister. Jeg vidste ikke om han interesserede sig for andet end fodbold, men man kunne da altid forsøge. Jeg startede brevet med at fortælle, at vi ikke bad om penge. Det har nok været det eneste brev, han fik, hvor der var en person, der ikke bad om penge. Vi ville bare have en anbefaling af projektet.

Næste skridt var en opringning til professor Bjørn Nørgård. Ham hesteslageren der senere lavede gobelinerne til Dronning Margrethe. Jeg var så heldig at kende Bjørn, da han i forbindelse med at vi udnævnte Tommerup til Cultural Village of Europe 1996 havde lavet et fabelagtigt projekt til os på Vestfyns Efterskole – et glas- og granithus omkranset af en mur af glaserede teglsten – et projekt der virkelig flyttede verden og satte Tommerup på verdenskortet og gav gæster fra hele verden.

Jeg ringede til Bjørn og fortalte ham om vores planer med at kalke Fort Dansborg. Det var da en god ide svarede Bjørn. Men for alt i verden, lad være med at komme cement i kalken. – Herefter belærte Bjørn mig om alle de bygninger,

der i tidens løb var blevet ødelagt af cement. Jeg lyttede. Det lod til at Bjørn var med på ideen. Kalk store flader. Det gør sig godt på tv, sagde Bjørn og det er vel meningen, at I i første omgang skal have startet processen med at få danskerne gjort opmærksom på at den her bygning skal renoveres. Bjørn er en kvik mand. Han havde forstået hvad vores plan gik ud på. Med vores få midler kunne vi jo ikke foretage en total renovering af borgen.

”Vil du være konsulent på projektet?”, spurgte jeg. ”Det hedder rådgiver”, svarede Bjørn. Jeg er jo ikke støvsugersælger. Det endte med at vi fik lov til at sætte Bjørns navn på som rådgiver for vores projekt – vederlagsfrit.

Der gik en time efter at jeg havde lagt røret, før Bjørn ringede tilbage. Han havde talt med den tidligere rigsantikvar Olav Olsen, der lige som Bjørn synes det var en god ide at få kalket borgen. Igen sagde Bjørn: ”Lov mig ikke at putte cement i kalken.”

De danske anbefalinger

Dagen efter kom der et brev fra Brian Mikkelsen. Det var en anbefaling af projektet, og han havde allerede bedt Kulturministeriet indkalde os til et møde.

Næste skridt var et brev til Dronningen. Skønt hun ikke er ud af samme slægt, så betragter vi danskere jo Dronningen som værende i familie med Christian den Fjerde. Det lå lige som i kortene, at vi måtte have en anbefaling fra Dronningen.

Vi fik et brev tilbage om, at Dronningen vist nok ikke kunne blande sig i noget i et andet land... så ville hun nok også få fingrene i maskinen. Det fremgik dog tydeligt af brevet, at også Dronningens syntes, det var en rigtig god ide.

Vi tog også kontakt til Den danske Trankebar Komite. Hvis formand hed Otto Kaesner...han virkede betænkelig. Vi var jo ikke museumsfolk, men nok i hans øjne bare 4 halvstuderede røvere fra Fyn. Vi må jo erkende, at vi ikke er akademikere. Og redningen af Trankebar havde

siden 1980'erne sorteret under hans komite, der med års mellemrum havde besøgt Trankebar og skrevet flere artikler og taget et utal af billeder fra den hensygnende gamle danske by.

Mødet i Kulturministeriet

Vi blev indkaldt til et møde i Kulturministeriet. Den venlige embedsmand, der havde fået sagen, havde sat sig godt ind i, hvad der de seneste mange år var sket fra dansk side med Trankebar og hun sagde. ”Ja, jeg kan se at der er skrevet et utal af artikler og taget en mængde af billeder fra Trankebar og folk der kommer hjem fra Trankebar siger samstemmende, at vi må gøre noget før det hele forfalder.” Det kunne vi kun give hende ret i... og det var faktisk derfor, vi var kommet. ”Hvad vil I have mig til at gøre?” spurgte hun.

”Hvis du vil være rar at få Nationalmuseet til at give os en anbefaling af projektet med et laksegl på, så er vi tilfredse...” svarede vi. Brevet fik vi hurtigt efterfølgende. Nationalmuseet måtte desværre meddele, at de gamle laksegl ikke eksisterede mere, så det blev med et påklippet plastiksegl, men godt så. Nu havde vi foruden brevet fra kulturministeren og brevet fra Dronningen også et dokument fra Nationalmuseet der blåstempled vores projekt.

Vi havde nu nået begyndelsen af januar 2002. Den danske presse var positiv. Det var første hurtel.

Vi sendte en delegation til Indien

Næste skridt var at sende en delegation til Indien. Hvordan ville inderne se på os? Jeg sendte et brev til turistministeren i delstaten Tamil Nadu med besked om, at der ville ankomme en dansk delegation bestående af Karin og Viggo Knudsen samt Bent Christensen medbringende et brev fra Den danske Dronning, en anbefaling fra vores Kulturminister, et brev fra Nationalmuseet med plastiksegl og vi kunne fortælle, at vores rådgiver på projektet var en meget berømt dansk kunstprofessor.

Jeg skulle styre slagets gang fra Danmark.

Men igen, hvordan ville inderne se på os? Vi prøvede at vende sagen om. Hvordan ville danskerne opfatte det, hvis der kom 4 indere, der ville have lov til at kalke Kronborg? Eller måske en delegation af tyskere, der ville have lov til at kalke de tyske kulturminde – bunkerne – langs den Jyske Vestkyst og måske endda sætte det tyske flag på... Der ville lyde et ramaskrig af protester over det ganske land..

Ville det samme ske i Indien?? Godt nok havde vi rejst i Indien gennem de sidste 15 år og mente, vi havde et vist kendskab til den tamilske kultur, men alligevel. Det var en satsning.

Den danske delegation blev venligt modtaget hos Turistministeren i Madras, der nu hedder Chennai. Herefter gik der nærmest en måned, hvor den blev sendt rundt i kontorlandskabet fra det ene kontor til det andet i den store by. Gang på gang kom de forbi Dr. Kannan, Commissioner of Archaeology under hvem Dansborg sorterede. På et tidspunkt fik de af den arrogante højkestemand at vide: ”I kan lige så godt glemme alt om at snakke med andre. Det er mig, der bestemmer...” Sådan! Sjældent havde de mødt en mere selvoptaget person. Hans ansatte nærmest krøb for hans fødder og han behandlede dem, så danskerne nærmest fik afsky for ham. Henning Olsen, daværende forstander på Kerteminde efterskole, som var med til et af møderne med Dr.Kannan, skrev hjem: ”Det er dog den mest højtrøvede og uforskammede person jeg nogen sinde har været ude for”

Kontakten fra Ambassaden i Delhi

Hjemme i Tommerup blev jeg ringet op af en medarbejder fra Den Danske Ambassade i New Delhi... Han ringede fra sin mobiltelefon – det var dengang det kostede 30 kroner at ringe pr. minut til Danmark. En meget venlig og snaksalig person, der kunne fortælle mig, at Ambassaden havde arbejdet i mange år på at få en tilladelse til at renovere Fort Dansborg og det var da glædeligt, hvis vi kunne arbejde sammen. Om vi ikke kunne

orientere hinanden om, hvad vi hver især foretog os. Det lovede jeg ham og glædede mig over, at man fra Ambassadens side ville støtte os. Vi gik jo i al vores naivitet ud fra, at vi sammen kunne glæde os over at være med til at redde et stykke dansk kulturarv.

Efterfølgende lod jeg kopi af vore forhandlinger med de indiske myndigheder sende til Delhi i den tro, at vi arbejdede på samme sag. Af omveje fik jeg at vide, at den pågældende ambassademedarbejder holdt møder med de indiske myndigheder i Delhi om Trankebar. Jeg skrev til Ambassaden, at jeg undrede mig over, at vi ikke blev orienteret om dette. Vi havde jo aftalt i telefonen, at vi skulle holde hinanden orienteret... Det var åbenbart kun os der skulle holde Ambassaden orienteret, ikke den modsatte vej.

En dag kom der et brev fra Ambassaden. ”Ambassaden ser med dyb alvor på de forhandlinger som De foretager i Madras. Vi risikerer nu at det store arbejde som Ambassaden gennem mange år har haft omkring Trankebar bliver tabt...” nu var tonen ikke venlig, men meget officiel. Jeg troede i al min naivitet, at vi trak på samme hammel. At vi som danskere alle var glade for at kunne bevare et stykke dansk kulturarv. – jeg blev klogere! Afrejsedagen for Karin og Viggo nærmede sig. Bent var allerede taget hjem til Danmark. Murerforretningen skulle jo passes hjemme i Vissenbjerg.

Tilladelsen til at renovere borgen

Det sidste møde med Dr. Kannan blev det afgørende punkt. Heldigvis kunne Karin det, som kun kvinder kan. Kannan pralede af sin nye klædedragt, og Viggo har senere fortalt, hvordan Karin beføjte inderens dragt fortællende ham, hvor nydelig den var. Pludselig vendte stemningen. Kannan bad sin skriver om at udfærdige en tilladelse, dog med betingelser. I får tilladelse, ikke til at kalke. Men I skal totalt renovere den del af fortets hovedbygning, hvor den danske guvernør havde sin bolig de første 100 år af fortets historie.. I skal ansætte Chella Pillai, som er

den dygtigste mand i Tamil Nadu til at renovere templer - på månedsløn. I skal bruge et firma, som jeg udpeger. Arbejdet skal udføres i løbet af 3 måneder, og I skal betale for det hele.

Der gik vist et par timer, før Karin og Viggo havde det endeligt underskrevne dokument fra Dr. Kannan. Hinduerne har bestemte datoer og tider på døgnnet, hvor man kan skrive under på vigtige dokumenter... men endelig. Her stod Karin og Viggo Knudsen fra Humble med en tilladelse til at renovere Fort Dansborg. Det var næsten uvirkeligt. - Jeg var utålmodig her hjemme i Danmark, da jeg havde fået de første meldinger om, at Kannan ville give en tilladelse, så jeg lod en god bekendt ringe og præsentere sig som min sekretær med en forespørgsel om tilladelsen.

"Permission given!!!" , nærmest skreg Kannan i telefonen til hende... noget af en spøjs person den Kannan. Vi fik dog senere et glimrende forhold til Dr. Kannan. Da min kone Ruth og jeg efter indvielsen af borgen besøgte Kannan på hans kontor i Madras, udbrød han pludselig: "Og så skal i bede jeres Dronning om at slå mig til ridder." Vi var ved at fald ned af stolen af grin... "Jamen," fortsatte han. " det gør man da i England." Vi lovede at forespørge Dronningen, når vi kom hjem. Jeg må vist være ærlig og tilstå, at vi glemte det.

Jeg modtog faxen med tilladelse til at renovere Dansborg hjemme på efterskolen i Tommerup og havde nærmest tårer i øjnene. Det første jeg gjorde, var at sende en brev til vores Dronning " Jeg har hermed fornøjelsen at meddele Deres Majestæt, at vi har fået tilladelse til at renovere Fort Dansborg." Det var en stor dag. Jeg kunne heller ikke nære mig for at sende den samme besked til vores Ambassade i New Delhi... Dronningen takkede for brevet ... Ambassaden undlod at svare...

100.000 kr. fra vores private konto

Jeg stod nu her i Tommerup med tilladelsen i hånden og var ganske opstemt, da min søde

kone Ruth udbrød: " I har jo ingen penge." Nej det var da rigtigt nok. Men så sagde Ruth - hun er tidligere købmandsdatter og undertrent ret så fornuftig - : " Så må vi jo bruge vores egne penge."

Renoveringsarbejdet startes

Og det gjorde vi så. Vi ansatte den kendte mand Chella Pillai på månedsløn og sendte de første 30.000 kr. til Indien. Efter en tid sendte vi murermesteren Bent ned for at kontrollere, at vi fik noget for vores penge. Bent sendte en mail. "30 mand arbejder på Borgen. Det er det fineste murerarbejde jeg har set." Herligt. Vi sendte de næste 30.000 kr.. og sådan blev vi ved, til vi havde sendt godt 100.000 kroner til projektet. Nu syntes Ruth godt nok, vi lige skulle tage det roligt... Så kom der et brev fra Kongehuset. Dronningen og Prinsen havde bevilget os 15.000kr. - endelig efter at have søgt adskillige fonde - og så fra Margrethe! Det kunne ikke være bedre. Det havde en stor symbolsk betydning. Vi havde planlagt indvielsen af vores renovering af borgen til den 14. juli 2002.

Lige inden afrejsen var vi så heldige at modtage en check på 100.000 kr. fra hver af 2 fonde. Det lunede.

Indtil nu havde vi været 4 fynboer, der havde skabt et fælles projekt med renovering af en borg i Indien. Det der holdt os sammen var dels kendskabet til hinanden og en gensidig tillid og dels en indædt vilje til, at det bare skulle lykkes. Vi holdt meget sjældent møder. Al kommunikation foregik pr. mail. Hvis en af os fik en god ide, så satte vi den i gang og orienterede de andre om, hvad vi havde gjort. Syntes en af os så, at vi skulle sætte bremserne i, ja så måtte vi efterfølgende justere... en herlig måde at arbejde på. Bent sad nat efter nat efter at have afsluttet dagens murerarbejde og arbejdede på vores nye hjemmeside. www.trankebar.net Vi havde dagligt opdateringer på hjemmesiden, og Pressen fulgte vores arbejde intenst.

Vi oprettede en forening

De mange positive tilkendegivelser gjorde, at vi i foråret 2002 oprettede Foreningen Trankebar... Det skete på en stiftende generalforsamling på

Vestfyns Efterskole, hvor jeg var forstander. (beretningen fortsættes i de følgende numre af bladet)

K. E. Møhls beskrivelse af ankomsten til Trankebar 1829



K.E.Møhl ca.1880

fra
Første Brev

Den 3die Marts

Imidlertid varede det dog ikke længe, efter at jeg i den tidlige Morgenstund havde seet en stor Skildpadde drive forbi Skibet, og derpaa en vældig Søslange slaae sine Bugter i det grønne Hav, der nu aldeles havde forandret sit bundløse Udseende, førend det kjære Land lod sig til syne i en betydelig Udstrækning til Venstre, under Opseilingen i den bengalske Bugt. Mig syntes virkelig, at jeg kunde lugte landet, inden jeg endnu saae det, skjøndt det var just ikke nogen aromatisk Lugt, saaledes som den, man pleier at mærke i Nærheden af Ceylon paa Caneelsiden, der dog gik vor Næse forbi. Coromandelkysten har just ikke det prægtigste Udseende; dog er der en vis landlig Venlighed udbredt over den hele flade Kyst med dens Palmegrupper og jævne Strandbred. Den engelske Flagstang ved Negapatnam, de hvide Minarets

Knud Eskild Møhl (1805-1890) blev i 1827 som nyudklækket teologisk kandidat udnævnt til præst ved Zionskirken og førstmissionær i Trankebar. I oktober 1828 afsejlede han fra København sammen med bl. a. den ny guvernør, Lauritz Christensen, til Trankebar, som skibet anløb 3. marts 1829. Møhl virkede i Trankebar til 1835. Fra 1836 var han sognepræst i Ølstykke i Nordsjælland. I 1840 udgav han sine "Breve fra Indien", hvorfra nedenstående beretning om hans Indtryk ved ankomsten til Trankebar er hentet (s.17-26).

af Moskeen ved Nagore, og længere oppe den franske Flagstang ved Karikal bebudede strax, at der boede mange Fremmede i Landet. Men disse Sømærker staae alle tilbage for Dansborg og Tranquebar, der fra Søen præsentere sig meget indtagende, og tilsmile stedse venligere, jo nærmere man kommer dem. Kysten vrimler overalt ved de smaae Fiskerbyer af Mennesker, som ere i færd med at ordne deres Garn, og trække deres Baade ud i Brændingen i den tidlige Morgenstund, medens flere allerede ere langt ude for at fiske paa deres Kaddamarám med de røde Seil. Simplere Fartøi gives der neppe nogetsteds i Verden; thi det er kun, naar man nærmere seer dem, 2 – 3 sammenbundne Træstammer, hvilket Navnet netop betegner. En Fisker, just ikke det meest lovende Exemplar af Nationen, kom snart ombord til os paa et saadant Fartøi. Jeg havde ikke forestillet mig Indianerne saa sorte, som denne var, og hans næsten tandløse, betelbesudlede Mund gav mig et meget ufordeeltigt Begreb om de ellers saa

lovpriste Hinduers Skjønhed; dog havde han en lille smuk nøgen Søn med sig. Vi krydsede os frem til ud paa Aftenen, og ankrede ved Fyret fra Dansborg paa Trankebars Rhed omtrent Kl. 9 om Aftenen.



Guvernøren i sin palanquin ledsaget af indiske tjenere og soldater, de såkaldte Pioner (illustration fra Møhl: "Indiske Breve", 1840)

fra
Andet Brev

Landgangen

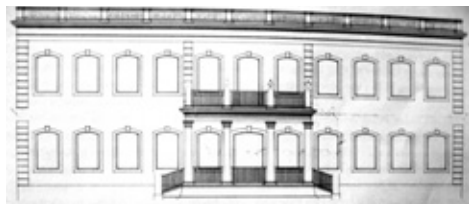
Om Morgenen d. 4de Marts var hele Skibet fuldt af Indfødte, som kom ombord deals af Nysgjerrighed, deals for at handle, deals ogsaa for at søge Tjeneste hos de nysankomne Europæer. Her var en rig Leilighed til at betragte de forskjellige Physiognomier af lysere og mørkere Farve, fra Negerens Sorthed og næsten til Italienerens Teint. Styrmanden maatte engang imellem tage en Ende (Toug) for at gjøre Plads imellem dem, og da denne haarde Behandling smertede mig, og jeg yttrede, at det var Synd, lœ man ad mig, menende, at jeg nok lærte det Slags Folk bedre at kjende. Sekretairen og Adjudanten kom ombord for at complimentere den nye Gouverneur og bragte os en kjerkommen Indbydelsesskrivelse fra de gode R.s (= *familien Rehling*), som vi nu kunne benytte, hvis den Anbefaling vi havde med hjemmefra til B.s (= *guvernør Brinck Seidelin*) skulde volde Uleilighed med vore Personer. Gouverneuren gik først iland, fulgt af de 2de ovennævnte Embedsmænd og Auditeur M. Landsættelsen skeer i en Selling, en stor Roebaad, ved saadanne

Leiligheder forsynet med Soelseil, meget dyb og rummeligt og spids til begge Ender. Den er sammensyet med Kokusgarn gjennem svære Planker af det stærke Tæktræ, som ere formede krumme ved Hjælp af Ild og Presning. 6-8 Personer bruges til at roe en saadan med Aarer, i Takt efter en vis Sang. Aarerne ligne ganske en Ovnrage eller flad Skovl med kort Skaft, en lignende bruges af Baadføreren til at styre med agter ude. Vi Andre fulgte efter i en anden Selling, da Saluten var givet fra Castellet. Vi kom lykkeligt igjennem Brændingen, under den sædvanlige Støi af Rorerkarlene, der her roe med den største Anstrængelse, som om de vare i Livsfare, og efter en langt hurtigere Takt, end den, de bruge udenfor paa Søen i det aabne Farvand. Saasnart Baaden støder an paa Grunden, springer Mandskabet ud, og hale den saa langt ind paa Land, som de kunne faae den, ved Hjælp af Brændingen, der vedbliver at



Rehlings hus i Kongensgade i dag (fot: Karin Knudsen)

skylle ind under Baaden og hæve den fra Bunden. Den sidste Tour er paa Skuldrene af et par Sorte fra Baaden iland. Palanquiner ventede ved Strandbredden, men jeg foretrak at gaae til fods det korte



Rekonstruktionstegning af Ib Andersen fra 1948 af facaden på Rehlings hus som den formodentlig har set ud o. 1830. (Arkitekten 10. 1979)



Gouvernementshuset, som det så ud i begyndelsen af 1800-tallet. Tegningen er udført af guvernør Peter Anker i 1793 til brug ved ombygningen af den tidligere bygning på stedet.

Stykke Vei over Holmen forbi Kastellet Dansborg igjennem Byen til Hr. R(ehling), hvor vi, efter at være komne igjennem en Række af Pioner, Dobaser og andre Indfødte, som bedækkede Trapperne og Verandaen, samt Værelserne i underste Etage, bleve kjerligt modtagne i de øverste Værelser, der vare indrettede til at rumme en heel Kolonie, og ligesaa fulde af Europæer, som nedenunder af Indfødte.

Der var temmelig varmt iland; men Heden var endnu ikke saa stærk, som den bliver om en Måneds Tid. Dog transpirerer man bestandig og stærkt ved den mindste Bevægelse eller Anstrængelse; Sandet brænder under Fødderne gennem de tynde Skosaaler, naar man spadserer paa Gaden, og Jorden synes at lide af Tørke. Græsset er kun meget tyndt og kort, og hvor der ikke er Skygge, er det næsten henvisnet. Træerne, især Palmerne, staae dog meget frodige, og man maa undres over, at Safterne kunne komme saa høit tilveirs, og i en saa nærende Fylde fra den tørre, sandige Jord. De fleste Europæeres Huse have



Det lille missionshus i dag, hvor Møhls bolig blev indrettet (foto: Karin Knudsen)

flade Tage og en Veranda over Døren, undertiden langs med hele Facaden. Vi ere for Øieblikket i det smukkeste og prægtigste, R.s, med 2de store Etager.

Gouvernementshuset har kun én Etage, med en stor og smuk dobbelt Veranda paa høie Piller og en rund Balustrade lige ud til en grøn Plads, Paradepladsen kaldet, der strækker sig hen mod Castelsmuren.

Det Huus, vi skulle beboe, som dog ikke bliver det, vi havde ventet, med den tilhørende smukke og indbringende Missionshave, men et ligeoverfor Missionskirken beliggende Huus, vil yde os en ret bequem Bopæl med nogle Forandringer og Reparationer, som ville blive gjorte, største Delen paa offentlig Bekostning. En stor Fordeel er det, at der er et rummeligt Overværelse med fladt Tag, hvis Dør gaar ud til det ligeledes flade Tag af en anden Missionsbygning hen mod den danske Kirke og giver en god og behagelig Spadseregang om Aftenen i den kjølige Søluft. Allerøverst paa Overværelsets flade Tag har man en prægtig Udsigt baade til Søen og Landet.

Vort Værelse hos R(ehling)'s er en slags Havestue med Dør og Vinduer ud til en nydelig Blomstehave, fuld af Roser og Pragtblomster og omgivet med Viinranker. Vi havde neppe spist Frokost og faaet Anviisning til her at indrette os et lidet Hjem for det første, førend vi havde Stuen fuld af Malabarar og Tamuler, der nu allerede betragtede os som deres Landsmænd, og syntes Alle at turde



Selskab i guvernementshuset i 1830'erne. Der dances i den overdækkede gård efter middagen i spisestuen til venstre. (tegning af Jens Damborg, i Architectura 9. Arkitekturhistorisk Årsskrift 1987)

anse sig lige berettigede til en gunstig Modtagelse. Enhver bringer gjerne en Anbefalingskrivelse med sig. Nogle have hele Haanden fuld af slige Dokumenter. De gjøre idelig Salam, som er en Hilsen, der bestaaer i en bøiet Stilling med den ene eller begge Hænder for Panden. De udvortes Høflighedsbeviser ere mange og fremmede, og man veed ikke ret, hvad de betyde. Flere havde en Limon i Haanden, som de række frem og ville introducere sig med. De forstaae ogsaa godt at tale for sig og insinuere sig; men de tale det danske Sprog meget forkeert, og bruge de latterligste Udtryk, som "Mandfølkekat" for "Hankat", Hønsemænd" for "Hane", Koes Barn" for "Kalv", Pigehest" for "Hoppe". En gav til Svar paa det Spørgsmaal, om han var gift, at hans Kone var en Bjørn, i stedet for et Barn; thi Tamulerne slutte Ægteskabscontracter mellem Personer af meget ulige Alder, saaledes at Konen og undertiden Manden med ere Børn flere Aar før Ægteskabet fuldbyrdes. Manden var i dette Tilfælde 20 Aar gammel og heed Virapa Masulimánien eller Musilládamánien og foregav at være af en meget høj

Kaste. Han indsatte sig strax selv til at være min Stordobas, hvori jeg jo sagtens kunde føie ham, da han hverken forlangte Kost eller Løn, og var nærværd at love mig Penge ovenikjøbet for at blive det. Han havde i øvrigt en meget god Anbefaling fra R., hos hvem vi boede. Jeg tog saaledes gjerne og ganske godtroende mod hans Tilbud at udvælge mig de nødvendige Tjenestefolk af den hele Skare, som Alle vilde tjene. Heller ikke troer jeg, at jeg selv kunde have valgt heldigere, end han valgte. Meget har det moret mig at gjenkjende europæiske Liigheder i de tamuliske Ansigter; men de fleste var meget sortere, end jeg havde forestillet mig. Et stort Middagselskab blev strax efter Landgangen indbudt til Kl. 6 i Gouvernementshuset, og der mødte da vi Nyankomne, "griffins", for at see paa al den Herlighed, der nu skulde udfolde sig for os. Samtlige Herrer vare kjoleklædte, civilt eller militært efter Enhvers Stand, men for resten hvide. Dagen var ogsaa alt for ceremoniel og festlig til, at Kjolen turde omskiftes med en hvid Trøje, en Til-ladelse, man ellers pleier at faae strax efter Modtagelsen, hvor det ikke gaar alt for fornemt til.

Havde Frokostbordet hos R.s været prægtigt, saa var Middagsbordet i Gouvernementshuset endnu langt større og prægtigere. Begge Gouverneurerne (dvs. den afgående guvernør Biinck Seidelin og hans afløser Lauritz Gristensen) toge først Plads ved Siden af hinanden, og derpaa hele Selskabet efter Orden og Rang, som Enhver omtrent turde tillægge sig selv.

En Tjener holdt Øie bag hver Stol for at opvarte, og flere ved de høiere Sæder. De deilige Frugter, som bleve serverede tilligemed Desserten vare lige henrivende at see og at smage. Ananas og Bananas (Plaintains), Mangos og Pompelmos, Oranger og Druer, alle liflige, hver i sit Slags, men egentlig ikke fristende for Andre, end "griffins" at nyde; thi de malabariserede Europæer ere saa vante til alle disse Rariteter, og have saa liden Appetit, at de ikke bryde sig saameget om Spise- som Drikkevarerne. Dog ere der naturligviis Undtagelser, og Adskillige tage godt til sig af begge Dele. Men

Frugterne røres mindst; thi dem har man ogsaa hjemme for godt Kjøb. Man reiste sig fra Bordet omtrent Kl. 9 efter et godt og rigeligt Maaltid og efter at have drukket saa ofte, som man af Andre var bleven anmodet om at tage sit Glas til en toast eller privat Venskabs Skaal. Retterne vare: Suppe, Kalkun, Fisk, Mutton (eller Faare- egentlig Kabrikkjød), Skinke o.s.v. med tilhørende Gemüse, kort sagt, der var Intet, som man kunde savne, selv ikke efter temmelig extravagante Fordringer, men meget kjendte jeg ikke, og kan derfor ikke beskrive.

Skulde jeg dadle noget, maatte det være Kjødet, men man er ikke saa kræsen, efter at have været ombord uafbrudt i 4½ Maaned. Mere glad over det, jeg havde seet og smagt, og den Bordskik, jeg havde lært iblandt de fremmede Herrer, end over Selskabet, som Selskab betragtet, forføjede jeg mig hjem, og gav mig til at fortsætte mit Brev for at skildre den første Dag i Indien.

Serviceoplysninger

Medlemskab af Foreningen Trankebar

Medlemskab tegnes ved henvendelse til foreningens kasserer:

Georg Pedersen
Teglbakken 43
6320 Egersund
Mail: georgborg@fifs.dk

Medlemskontingent

Det årlige kontingent er kr. 175.

Kontingentet indbetales til:
Nordea, Rudkøbing Afdeling, Østergade 6,
5900 Rudkøbing – Tlf.: 70333333
Reg. nr.: 5630 – konto nr.: 5365 485 056

Kassererens anvisninger om kontingentbetaling

Betaling kan ske ved overførsel via netbank eller med indbetalingskort. Opgiv først jeres medlemsnummer og derefter navn. I behøver

ikke skrive mere. Banken giver os kun meddelelse om de første anslag. Vi kan derfor ikke se, hvem der betaler, hvis der kun står lektor, landmand eller dyrlæge på bankens meddelelse. Ved brug af indbetalingskort: Beløbsmodtager Foreningen Trankebar – konto 83877634

Er I i tvivl om jeres medlemsnummer, så send en forespørgsel til min mailadresse: georgborg@fifs.dk

Kontingent for 2013 bedes indbetalt senest den 28.02.2013.

Eksempel: medl. nr. 66 Georg Pedersen

NB: Det vil være en stor hjælp og spare porto, hvis vi har jeres mailadresse. De fleste har vi, men hvis I er i tvivl, om vi har jeres adresse, er det bedre at sende den en gang mere. Send den til: georgborg@fifs.dk

Guvernørboligens forvandling



Guvernørboligen i februar 2010 (K. Helles)



Guvernørboligen ved indvielsen i februar 2012 (K. Helles)

TRANKEBAR